

اثرات تمرینات بدنی بر عملکرد مرغ تخمگذار

جعفر آشوری

کارشناسی ارشد علوم دامی

نگین امیری

دانشجوی دکتری تغذیه طیور

سید جواد ضیاءالحق

هیئت علمی دانشگاه و دکتری تغذیه و متابولیسم ورزشی

سرشناسه	: آشوری، جعفر، ۱۳۶۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: اثرات تمرینات بدنی بر عملکرد مرغ تخمگذار/ جعفر آشوری، نگین امیری، سیدجواد ضیاءالحق.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۲ ص.
شابک	: 978-622-663324-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: مرغ‌های تخمگذار
موضوع	: Hens
موضوع	: مرغ‌های تخمگذار -- اثر تنش فیزیولوژیکی
موضوع	: Hens -- Effect of stress on
موضوع	: مرغ‌داری
موضوع	: Poultry industry
شناسه افزوده	: امیری، نگین، ۱۳۶۷-
شناسه افزوده	: ضیاءالحق، سیدجواد، ۱۳۶۲-
رده بندی کنگره	: SF۴۹۲
رده بندی دیویی	: ۶۳۶/۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۳۲۹۳۹

انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی

www.ketab.ir

نام کتاب: اثرات تمرینات بدنی بر عملکرد مرغ تخمگذار

تألیف: جعفر آشوری، نگین امیری، سید جواد ضیاء الحق

ناشر: انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی

سال و نوبت چاپ: ۱۴۰۰-اول

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۳۳-۲۴-۶

قیمت: ۵۵۰۰۰ تومان

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

روبروی دانشگاه تهران، بین خ ۱۲ فروردین و خ فخر رازی، پاساژ ظروفچی، طبقه سوم، واحد ۱۱

تلفن: ۶۶۹۶۳۱۲۶ تلفن همراه: ۰۹۱۲۷۳۷۰۶۳۱ دورنگار: ۶۶۴۰۳۴۵۲

www.eatk.ir

email eatk_ir@yahoo.com

حق چاپ برای انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی محفوظ است.

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۲.....	فصل اول: آناتومی و فیزیولوژی مرغ تخمگذار
۱۲.....	استخوان و غضروف
۱۳.....	ترکیبات شیمیایی استخوان
۱۶.....	ترکیب پوسته
۱۸.....	منشأ کلسیم پوسته تخم مرغ
۱۸.....	تنفس از طریق پوسته تخم مرغ
۱۸.....	کوئیکول
۱۹.....	واژن
۲۲.....	کنترل و تنظیم تخمگذاری
۲۴.....	کبد
۲۵.....	ساختمان دستگاه دفع ادرار
۲۷.....	غده پاراتیروئید
۲۸.....	خون
۳۰.....	فصل دوم: راهبردهای پرورش و نگهداری مرغ تخمگذار
۳۰.....	مشخصات عمومی در پرورش مرغان تخمگذار
۳۱.....	دوره پرورش مرغ تخمگذار

۳۱	توصیه‌های قبل از دوره پرورش.....
۳۸	رطوبت نسبی.....
۳۹	روشنایی در دوره پرورش.....
۴۰	برنامه نوری متناوب.....
۴۱	روش نورپردازی خوب در سالن‌ها.....
۴۲	برنامه نوری برای سالن‌های بسته.....
۴۵	روش‌های خوب.....
۴۶	سیستم‌های آبخوری و دانخوری در دوره پرورش مرغان تخمگذار.....
۴۶	آبخوری و دانخوری.....
۴۷	سیستم آبخوری.....
۴۸	بستر مرغ تخمگذار.....
۴۹	مشخصات یک بستر خوب در پرورش مرغ تخمگذار.....
۵۰	حداقل استانداردهای مواد بستر در پرورش مرغ تخمگذار.....
۵۱	آیا مرغ‌های تخمگذار روی بستر نگهداری شوند یا در قفس؟.....
۵۱	نکاتی در مورد پرورش مرغ تخمگذار.....
۵۲	نوک چینی.....
۵۳	نوک چینی در کارخانه جوجه‌کشی با دستگاه مادون قرمز.....
۵۴	نوک چینی دقیق.....
۵۶	هشدارهای لازم برای زمان نوک چینی.....
۵۷	راهنمای فضای موردنیاز.....
۵۸	انتقال به سالن تخمگذاری.....
۵۹	رخدادهای مدیریتی برای تخمگذاری تجارتي.....
۶۱	کیفیت آب مصرفی.....

۶۴	کیفیت هوا
۶۶	تولک‌بری در مرغان تخمگذار
۷۳	تغذیه مرغان تخمگذار از زمان انتقال به قفس تا مرحله پیک تولید
۸۱	توصیه‌های تغذیه‌ای در دوران رشد
۸۴	جیره قبل از تخمگذاری
۹۲	کنترل وزن تخم مرغ
۹۲	کنترل دمای محیط در سالن
۹۴	کنترل بیماری
۹۴	بیماری‌هایی که به شکل عمودی منتقل می‌شوند
۹۷	برنامه واکسیناسیون مرغ تخمگذار تجاری
۹۸	توصیه‌های واکسیناسیون
۱۰۱	امنیت زیستی
۱۰۲	چونندگان
۱۰۳	پاک‌سازی و ضدعفونی
۱۰۴	امتیازبندی رنگ پوسته
۱۰۵	وزن بدن در زمان پرورش، مصرف دان و یکتواختی
۱۰۸	توصیه‌های مدیریتی
۱۱۲	فصل سوم: مطالعات انجام شده
۱۱۲	پوکی استخوان در مرغ تخمگذار
۱۱۸	نقش فعالیت بدنی در متابولیسم کلسیم
۱۲۴	سندروم کبد چرب در مرغان تخمگذار
۱۲۶	اعلانم ظاهری
۱۲۶	اعلانم کالبدشکافی

در این کتاب می‌خواهیم به موضوع پرورش، تولید و اثرات فعالیت‌های ورزشی بر عملکرد مرغ تخمگذاری لگهورن بپردازیم. در این کتاب به موضوعات مختلفی خواهیم پرداخت، با ما در این کتاب آموزشی همراه باشید.

اگرچه امروزه صنعت طیور بسیار توسعه یافته است و همه‌روزه در فارم‌ها و آزمایشگاه‌های مدرن کشورهای صاحب سبک در دام و طیور، فن‌های متنوع و حتی تغییرات ژنتیکی و اصلاحی را طراحی می‌کنند، اما متأسفانه کمتر اقدامی در جهت سلامت جسمی و حتی روانی طیور صورت گرفته است. اگر پژوهشی نیز انجام شده است تنها بازم به دلیل افزایش راندمان و بهره‌وری و کسب سود بیشتر انجام گرفته است. شرکت‌های بزرگ تنها بر اساس نیاز بازار و کسب مرآمدهای بیشتر گاه‌ا اقدامات اولیه تغذیه‌ای و محیطی را در مراکز تولید و پرورش خود انجام می‌دهند. برخی از این اقدامات شامل غنی‌سازی محیط زندگی مرغ‌های تخمگذار است. بدین معنی که در قفس‌های آنها با طراحی موانع و بازی‌های خاص و تحریک حس کنجکاوی و تحریک ذهن، کیفیت زندگی آنها را ارتقاء می‌دهند. در پژوهش دیگری نصب آینه در قفس پرنده‌ها موجب افزایش کیفیت زرده تخم آنها شد. متأسفانه علیرغم اثربخشی فعالیت‌های بدنی بر کیفیت زندگی طیور، متأسفانه راهکاری جهت افزایش سطح تحرک طیور صورت نگرفته است که به نظر می‌رسد این اتفاق بیشتر به دلیل افزایش هزینه‌های فارم‌های تولید و پرورش طیور می‌باشد. در این کتاب سعی شده است در ۳ حوزه تأثیر افزایش فعالیت بدنی و تحرک فیزیکی را بر مرغان تخمگذار مورد بررسی قرار داده و نشان دهیم این فعالیت‌ها تا چه مقدار می‌تواند بر کیفیت زندگی مرغان تخمگذار اثربخش باشد. اولین بخش تأثیر فعالیت‌های بدنی بر پوکی

استخوان و تخلخل پذیر بافت استخوان مرغان تخمگذار خواهد بود. با افزایش سن مرغ، اندازه تخم نیز افزایش خواهد یافت و این به معنی جذب کلسیم بیشتر از بدن مرغ مادر خواهد بود.

بعلاوه گونه‌هایی از مرغ‌ها که درون قفس میزان تخمگذاری بالایی دارند اغلب دچار سندروم خستگی می‌شوند، به‌ویژه زمانی که استخوان‌های آنها، به دلیل تغذیه نامتوازن، کلسیم کافی نداشته باشد. مرغ‌هایی که به این سندروم مبتلا هستند به‌مرور زمان فلج می‌شوند و به علت اینکه به انتهای قفس پناه می‌برند از گرسنگی می‌میرند. رژیم غذایی بیش از تخمگذاری که میزان کلسیم آن مناسب و صحیح باشد مؤثر به نظر می‌آید به‌ویژه زمانی که این رژیم همراه با علائم بلوغ جنسی آغاز شود. محققان از این اتفاق به‌عنوان سندرم خستگی قفس نام می‌برند و بیان می‌کنند تا چه حد با کاهش بهره‌وری در ارتباط است. با افزایش جذب کلسیم از استخوان و خون، استخوان‌ها دچار پوکی و شکنندگی شده و موجب کاهش فعالیت پرنده و دسترسی کمتر پرندگان به غذا می‌شود و درنهایت علاوه بر افت کیفیت زرده، مرگ پرنده را نیز به همراه خواهد داشت. این اتفاق هم به لحاظ اخلاقی، هم در نظر نگرفتن حقوق پرنده و هم به لحاظ مادی بر فارم‌های پرورش طیور اثرگذار است.

در دومین بخش به بروز کبد چرب در مرغان تخمگذار خواهیم پرداخت که یکی از شایع‌ترین مشکلات فارم‌های پرورش طیور می‌باشد که با خون‌ریزی و مرگ مرغ ماده همراه است. زمانی که مرغ‌ها بیش از حد مجاز جیره روزانه غذا می‌خورند، یا آنکه در توازن پروتئین / آمینواسیدهای خوراک آنها میزان پروتئین کم باشد، انرژی اضافه به شکل چربی ذخیره می‌شود. چربی اضافه در کبد به راحتی اکسید می‌شود و موجب خون‌ریزی و اختلال

عملکرد کلی کبد می‌شود و باروری، سلامت و طول عمر را کاهش می‌دهد. بخش عمده‌ای از این اتفاق به جهت کاهش تحرک بدنی مرغ و افزایش جیره غذایی جهت کسب کلسیم بیشتر برای تخمگذاری است. انرژی بیشتر دریافتی موجب تعادل مثبت انرژی شده و در نهایت سطح کیفی زندگی وی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در بخش دوم سعی شده است تأثیر فعالیت‌های بدنی را بر کاهش کبد چرب در طیور مورد بحث قرار دهیم.

در سومین بخش به نارسائی‌های کلیوی و نفرس در مرغ تخمگذار خواهیم پرداخت. یکی از شایع‌ترین نارسائی در میان مرغان تخمگذار که متأسفانه هزینه‌های زیادی را بر فارم‌های تولید و پرورش طیور خواهد گذاشت. در این بخش بیان خواهیم کرد غنی‌سازی رژیم غذایی مرغان تخمگذار با کلسیم و پروتئین، علاوه بر رسوب بسیاری از املاح در کلیه موجب بروز عوارض جانبی بسیاری در مرغان تخمگذار خواهد شد. فعالیت‌های بدنی می‌تواند نقش بسزایی در تعادل پروتئین و همچنین بهبود سیستم کلیوی در دراز مدت خواهد شد.

امید است با توکل به خداوند و تلاش در جهت بهبود کیفیت محصولات دام و طیور، علاوه بر ارتقاء کیفیت زندگی جامعه کشور عزیزمان "ایران"، گامی در جهت سلامت روحی و جسمی طیور برداشته و بتوانیم رسالت خود را حل مشکلی از صنعت را برداریم. در این کتاب جای دارد از استاد عزیز جناب مهندس محمد رشیدی فتح‌آبادی یکی از کارشناسان برجسته مرغ تخمگذار کشور تقدیر و تشکر کنیم که در این پروژه علمی همراه ما بودند.